

ВСЕСВІТ

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА
БІБЛІОТЕКА

413

ДИВАНЫ, ТАХТЫ, СТУЛЬЯ И МАТРАЦЫ

собственного производства

продается недорого

Там же прием заказов
и ремонт.

Красно-Октябрьская
(б. Конторск.) 42, во дворе
Л. Каплун.

ОПТИК Б. ГРИНБЕРГ

Харьков,
ул. Свердлова, № 3.

Изготовление очков—
пенске, шлифовка опти-
ческих стекол по рецеп-
там врачей.

Мебельно-обойная мастерская

— прием —
заказов и переделок
разной мягкой мебели
и матрацов.

Ул. Карла Маркса 18
(б. Благовещенская).

И. М. Сапожников

МАГАЗИН „МАРС“

Н/П А С С А Ж
ЗНАМЕНА, ФЛАГИ

шпоры, полевые сумки,
кабуры, портупеи, знаки
отличия и военно-граж-
данские значки.

Цены очень дешевые.

П. Л. КОТОН, аренд. 3-й ГОСМЕХАНИЧЕСКОЙ МАСТЕРСКОЙ

Харьков, ул. Яковлева № 2 (б. Михайловская)

ИЗГОТОВЛЯЕТ:

1) Медико-санитарные аппараты; авто-
клавы, стерилизаторы, гидропульты,
дезинфекц. аппараты. 2) Аппараты для
химико-бактериологич. лаборат. Тер-
мостаты, сушил. шкафы, перегон. кубы
и проч. для обогрева электрич.,
газом и керосином. 3) 4-х гнездные
электрические ванны. 4) Вакуум-аппа-
раты, чаши выпарн., сушилки, и пр.
5) газопроводные аппараты и принадлежн.
Физические и химические приборы.

Ремонт всевозможных аппаратов.

Прием заказов по чертежам.

ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЖУРНАЛУ „ВСЕСВІТ“

В звязку з перетворенням журналу
„Всесвіт“ в тижневик, Видавниц-
тво газети „Вісти ВУЦВК“ своєчасно
опублікувало схему надіслання жур-
налу передплатникам, що здали пе-
редплату до перетворення журналу
в тижневик.

Тепер Видавництво „Вісти ВУЦВК“
знов нагадує передплатникам жур-
налу „Всесвіт“ цю схему.

Передплатники, що передплатили

На 3 міс.	січень-березень	за 1.20 к.	
	одержать до № 11	включно	
„ 4 „	січень-квітень	за 1.60 к.	
	одержать до № 13		„
„ 5 „	січень-травень	за 2 — к.	
	одержать до № 16		„
„ 6 „	січень-червень	за 2.40 к.	
	одержать до № 19		„
„ 7 „	січень-липень	за 2.80 к.	
	одержать до № 21		„
„ 8 „	січень-серпень	за 3.20 к.	
	одержать до № 24		„
„ 9 „	січень-вересень	за 3.60 к.	
	одержать до № 27		„
„ 10 „	січень-жовтень	за 4 — к.	
	одержать до № 29		„
„ 11 „	січень-листопад	за 4.40 к.	
	одержать до № 32		„
„ 12 „	січень-грудень	за 4.80 к.	
	одержать до № 35		„

Видавництво газети „Вісти ВУЦВК“ просить
всіх передплатників, що їм термін перед-
плати скінчився, згідно поданої вище схеми,
на № 11, або скінчиться на № 13,

поновити своєчасно передплату

Видавництво „Вісти ВУЦВК“

МУЗЫКАЛЬНЫЙ
МАГАЗИН

М. ПОЛЯКИН

МУЗЫКАЛЬНЫЙ
МАГАЗИН

Харьков пл. Р. Люксембург 10 (б. Павловская)

30 р. 12 р. 45 р. 4 р. 50 к. 16 р. 80 к. 40 р.

СТРУНЫ, НОТЫ, ИГОЛКИ И ВСЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ.

УСТРОЙСТВО ВОЕННО-ДУХОВЫХ И НАРОДНО-СТРУННЫХ ОРКЕСТРОВ.

РЕМОНТ МУЗЫК. ИНСТРУМЕНТОВ, ГРАММОФОНОВ И ПИАНИНО.

РІК ВИДАННЯ III.

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

№ 13
27-го березня
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Фото-етюд М. Б.

НА РОБОТІ

Харківський колезатний завод ім. т. Петровського

Оповідання Мартіна ХЛІБ Андерсена Нексе

Мартін Андерсен Нексе, відомий данський пролетарський письменник, що агітацією серед селянства в 1923 р. за радянську макуху для данських корів змусив данський буржуазний уряд визнати СРСР. Оповідання М. Нексе „Хліб“ — містимо в нашому журналі.

червоні помідори, гранати, еспанський перець, золоті померанці та бліді лимони... І виноград: то ясний як алябастер, то темно-лискучий, як негритянське обличчя.

Була середина січня. Вночі був мороз і люде мерзли. Продавці дратувалися, бо покупців було мало і вони тільки мляво чвкали поміж рундуків, байдужно напитуючи новин. Сонце ще не зайшло в тіла людей. Якесь сеньйорита в блакитній мантильці заміряно плывла через великий базарний майдан: за нею по п'ятах — її невсипуща мати чи нянька. Вдовж вулиці стояли навколішках убогі жінки, роздмухуючи віялами огонь у жаровнях. Але сонце сходило чим раз вище, а одночасно більшало й людей на базарі. Галас сповнив повітря — життя прокинулося; стало

ПО ІНШИХ місцях уже давно день — а в Гранаді сонце пізно сходить — гори застують. Та ось, нарешті, воно так визирнуло з-за глетчера над Сьерро Невадою.

Коли заспані пані та патлаті наймички посунули зі своїми полотняними кошиками на базарний майдан закуповувати провізію на день, селяне зі своїми ослами вже були там, здавши перепродаху садовину з Вегі та різникам м'ясо. А з ранішнім потягом з Малаги прибули каракатиці, дрібні акули, морські блохи (що продаються тут за крабів), камбала, скойки та й інші „морські фрукти“ — все під загальною назвою риби.

Де тільки сонце прохлюпувалося крізь ляди рундуків — воно освітлювало блискучу луску, перлові мушлі, піраміди жовтих та зелених динь, пурпурно-

тісно, люде штовхалися, кричали через голови, вимагали повідей.

Дві жінки зустрілися в юрбі і поцілувалися за аким звичаєм.

— Галло! — гукнув продавець риби. — Може й мене яка по- Чому ні? Скажи тільки, скільки віку твоїм рибам-лася одна з них на це.

— Карамба! Вони напевне не такі старі, як твоя бабило ти чортове!

Босі хлопчачки сновигали серед юрби, вигукуючи: — Дибуйлин за малий шіллінг! — Три цитрини за великий! — перепродаха фруктів.

Сонце й блакитне небо, та безліч фруктів — свіжих, тих, барвистих. І хмара жебраків, що цілий день насиділи голодні пси, щоб заробити п'ятака на хліб. Вони тут не дбаючи про їго купити, бідолашні злидні: вони приходять дивитися, чи не перепадуть їм якісь покидьки. І вони про що-дня — сірі від голоду, а все з тією ж невмирущою в очах — надією, що ніколи не справджується.

При кінці рибних рундуків, як раз проти продавця риби, стоїть чоловік з двома великими кошами хліба. Заохочує покупців, він виклав чимало хлібів низкою просто на п'ятах і з задоволенням поглядає на них. Через невеличкі пахчає дві хлібини, поринає в гушавину юрби і, високо тримаючи їх як трофеї перемоги, вигукує:

— Хліб! Два малих шіллінгів за один великий хліб! треба хліба? Кому хліба?

— Стожки! — з'являється на вулиці продавець різноб'яжних. — П'ятнадцять ліктів за сміховинну ціну! Гей, дивіться! Він до двох літніх хазяйок: — В'яжіть своїх коханців стими стожками до себе! Стожки ж гарні!

— Хліб кращий! Благословення вбогих! Два малих шіллінгів за великий хліб!

Якесь жінка випливла з юрбою споміж рундуків і пропоз продавця хліба. Він покивав їй одним хлібом і поківав їй на коші з хлібом.

— Голя! Сеньйора Беппа! Маестра!

Вона повернулася до нього: — Ти такий веселий сьогодні, дон Рафаель! Чи не була, на лотереї?

— Так — скоро, мабуть, виграю. — І він, сяючи очима, завів їй на коші з хлібом.

— Я не сподівалася зустрінути тебе тут. А як жодити? Чи здорові?

— Та будуть іще здоровіші, коли я оце продам! — Він показав на коші.

— Я продаю не від пекаря, — пояснив він. — Це мій хліб; приваймні — до певної міри.

СЕСІЯ ЛІГИ НАЦІЙ В ЖЕНЕВІ

Робота однієї з комісій Ліги Націй. Зліва на право сидять: Бріан, Штресман, Чемберлен

— Під заставу?—обізвалася сеньйора Беппа допитливо. Він кивнув.

Вона взяла дві хлібини і дала йому гроші.

— Жінки добрі люди; крадших, принаймні, ніхто не зна,— сказав він, жартівливо осміхаючись та кидаючи гроші в чорний глечик. Далі знову став посеред вулиці, тримаючи хліб високо над головою, щоб усі могли бачити:

— Хліб! Хліб! Благословення вбогих! Два малих шіллінги за великий хліб!

Жінка принесла йому на сніданок невеличкий горщик. Подала цинкову ложку. Він сів на край коша з хлібом, узяв горщик між коліна і почав їсти; це було вариво з рижу та еспанського перцю. Жінка присіла перед ним.

Він витяг ножа за червоного пояса, взяв одного хліба і з запитанням поглянув на жінку. Та кивнула. Він перерізав хліб посередині і дав їй половину.

— Він зовсім не глевкий—зауважила жінка.

— Він солодкий,—відповів чоловік.—Я гадаю, що ми оце почали добру справу.

— А тож. Ой та й тяжкі ж бо часи.

— Не так уже й тяжкі для того, хто має тверду волю! Наше найгірше вже за плечима!

— Це ж кумедія, їсти свій власний хліб—як тобі здається?—запитала вона через де-який час.

— Авжеж, особливо—коли самі ж його й спекли. Це, скажіть, б, хліб, що дав людині хліб,—додав він з невиразним напівним філософі.

З тим він і закінчив.

— Широ дякую,—сказав він своїй дружині, обтираючи ножа рукою. І знов пірнув у юрбу, ще голосніше, ніж перше, гукуючи своє:

— Хліб! Хліб!

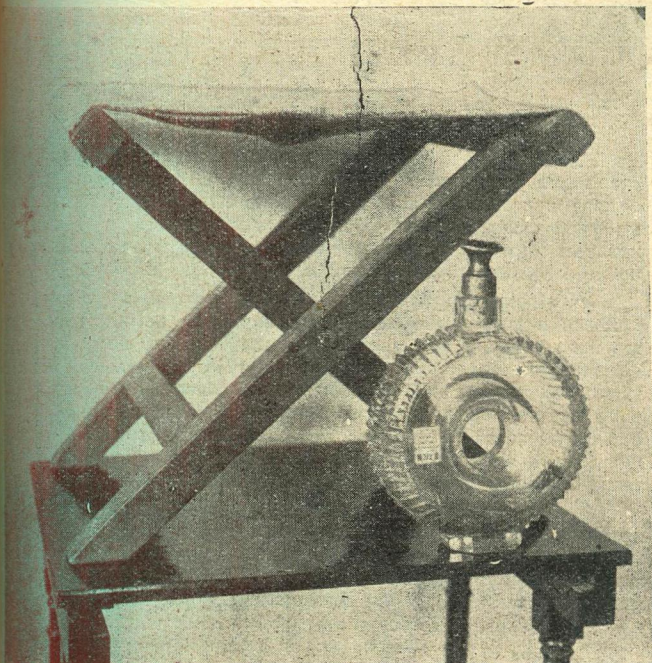
Аж тут до нього підійшли два поліцаї і один з них витяг із кишені терези:

— А чи повну вагу має твій хліб?—запитав він.

Продавець хліба оступився перед поліцаєм і той почав байдуно важити хліб. Але одразу ж зацікавився, прикро позирнувши на чоловіка й жінку і зважив іще раз, надзвичайно пильно. Бракувало двох унцій! І він почав важити далі, хліб по хлібі, зовісно посміхаючись. А продавець хліба вирішився на нього спочатку нічого не розуміючи, а потім остовпівши од жаху. Всі хліби були легші за приписану законом вагу.

— А скільки ви їх продали?—спитав поліцай голосом, що викликав жінці сльози на очі. Чоловік тремтячою рукою подав йому глечик з грошима. Поліцай порахував усе, що там було, і сковав гроші собі в кишеню. Проданого хліба вже не можна

З ШЕВЧЕНКОВИХ РЕЛІКВІЙ

Стілець, що мав при собі Т. Шевченко, коли їздив малювати етюди

У березні біжучого року громадські кола Одеси святкують 50-річний ювілей діяльності українського артиста й режисера Григорія Горського. Місцевими органами ухвалено нагородити Г. Горського почесним званням „героя праці“

було повернути, але ж закон треба задоляздити. Він гукнув на одного з погоничів і наказав йому навантажити на свого осла коші з хлібом. Продавець хліба стояв безпорадний, паралізований, і не сперечався.

Та нарешті він почув скарги жінки і життя поволі повернулося в нього. Він теж почав скаржитися разом з нею,—тихо, всуміш із сльозми, як і вона.

Їхні скарги брехали як дует, як спів лиха, що не доходив ні в чиї вуха, бо був аж надто всім відомий—про злидні, голод і надію. Господи, це ж була справді стара історія; для дужих рук не було ніякого вжитку—а тим більше взимку,—от і він жербачив, і малята та й жінка, зрозуміла річ! І проти того ніхто нічого не мав—от тільки нічого не давали! Вони довго голодували, робили це як і ті тисячі, що від того вмирали. Проте їх двоє не скотили лежати смирно, поки смерть до них присилася; ні, вони натрапили на рятівничу ідею—заставити останні залишки купити аррбу борошна. Вони купили його цілих двадцять тунтів, склами з битой цегли невеличку піч і напекли хліба на трісках, що виловили з рчки. От тільки не взяли вони на увагу втрати ваги печеного хліба, а найбільш імовірно—не мали чим її перевіряти. І от приходиє влада і забирає їм усе. І не балакай.

Аж раптом він почав кричати так голосно, що чути було на цілому майдані. Він тряс кулаками в повітрі, посилався на свою невинність та на злидні, обіцяв продавати хліб на вагу та дати одуреним відшкодовання. Присягався, що підпалить місто, як що не одержить свого хліба назад! Після цього—раптом поточився, вражений розривом серця. Жінка одчайдушно заголомила над ним. Їх тісно обстали люди.

— Що трапилось?—запитували цікаві.

— Ах, ця людина спробувала продавати бідним людям хліб неповної ваги!—відповів хтось.—А пан-бог і забрав її до себе.

— Він лежить н би молячись, гі-гі!—глузливо озвалася стара жінка, що продавала хліб од пекаря.

— А чого заходився біля не свого діла?—І почала виспівувати на весь базар:—Хліб! Хліб! Два маленьких шіллінги за один великий хліб! Благословення вбогих! Хліб повної ваги!

Переклад М. Ільчиної

МИСТЕЦТВО КНИГИ НА УКРАЇНІ

Стаття І. Родних

Так приблизно рік назад у Московському „Доме печати“ відбувся диспут про сучасний ілюстрований журнал. Один з промовців здивовано розповідав слухачам про те, що в СРСР і поза Московію та Ленінградом—мовляв „у провінції“—теж виходять журнали, що навіть можуть конкурувати із „столічними“ виданнями. Він не знайшов кращого прикладу, ніж... Харків, перерахувавши де-які з журналів, що виходять у нас.

Це й справді не могло не видатись дивним для людей, що звикли до передреволюційної гегемонії двох північних столиць на книжковому ринку. Справа в тім, що перед революцією масову книжкову продукцію було централізовано, як ніяку іншу. І коли на Україні мудра політика обрусителів-бюрократів не дозволяла хоч будь якого розвитку друку книжок українською мовою, то що до книжки руською мовою ніяких зовнішніх перешкод друкуванню їх на території „юго-западного края“ не робилось. А тим часом книжкова статистика доводила, що кількість книжок, друкованих поза Московію і Петербургом (і на Україні, і на Поволжю, і в Сибірі і т. ін.) була незначною, рівняючи з тим потоком книжок, що викидали на ринок столиці.

Не будемо дошукуватись причин цього явища—зазначаємо лише його для того, аби підкреслити, що перед революцією не могло бути й мови про мистецтво книжки на Україні (незалежно від того, якою мовою її друкувалося) вже навіть і через те, що друкарський станок, мимо газет, переважно був завантажений звітами благодійних товариств, казенних палат, земських зібрань та „церковними і єпархіяльними ведомостями“.

Наслідки такого порядку відчувались лише тепер, коли вільна українська книжка вийшла з „тісних рямок“ на широку дорогу. Роки революції були для неї „колисковим часом“, бо старий досвід (коли не брати в розрахунок Західну Україну) не міг бути використаним з тої причини, що цього досвіду не було.

Коли відрахувати часи громадянської війни і руїни, нова українська книжка, таким чином, має тільки шість років самостійного життя. А тому не можна не дивуватись тим виключним досягненням, що ними ми вже можемо похвалитися.

Мистецтво книжки—складне мистецтво, що його творять спільно: складач, друкар, палятурщик, що „оздоблює“ книжку і врешті, той, що об'єднує все це, тоб-то видавець (точніше сказати—„технік книжки“).

Мистецтво книжки тоді стоятиме на відповідній височині, коли воно матиме за

фіки. Були вдалі спроби замінити малюнок на обкладинці шматком вибілки і це давало потрібний ефект.

Але треба підкреслити, що цього не досить: українська книжка, як мистецька річ і продукція поліграфічного виробництва вийде із сучасного переходового становища лише тоді, коли вона матиме все для свого нормального розвитку. В цьому розуміємо не тільки діяльність плеяди здібних художників графіків, а й достатню кількість добре устаткованих друкарень і підвищення художнього рівня тих, що роб-

лять книжку—технічних керовників, дкторів, „випускових“, тощо.

Революція багато дала і в цьому напрямку: українська книжка в біл не має на собі того тавра провінції, що обов'язково є на кожній книжці, пушеній у нетрах російської провінції. Але кажучи про мистецтво книжки на Україні доки що доводиться обмежитись лише книжковою графікою, вузькою рівняно галузю оздоблення книжки.

І коли досі ми говорили про всю українську книжкову продукцію, то раз нам доведеться спинитись на кількох лише художників, чия праця дала можливості українській графіці воювати собі таке становище, звідки стелиться тільки вперед, тільки впер.

Творцем сучасної української графіки справедливо називають Г. Нарбута. Ніхто вмів він у собі поєднати околого європейського майстра і тонкоглибоке розуміння таємниць вибавизерунків української вишиванки часно з незвичайним почуттям с Надзвичайно певна себе лінія, скомпонованість його малюнків досить різно промовляють про те, що по впливами на художника його петербурзьких учителів (Білібін та інші з „Мир Искусства“) Нарбут опанував старо-німецьку гравюру (Дюрер) і суворість видань XVII, XVIII віків.

це й дало змогу художникові так правильно підійти до завдання створення книжки. І не часто можна зустріти в творі одного художника такі протилежності. Пишна геральдика монументальна простота ампира поєднуються з традицією Мамаєва, і художник став переможцем, не зважаючи на всі протиріччя цих елементів.

Як відомо, Нарбут брав активну участь в утворенні нової культури на Україні. І, звичайно, не він винен в тому, що його праця в цій царині не дала бажаних йому наслідків. Однак, його спадщина рішуче вплинула на дальший розвиток мистецтва української книжки: „нарбутівський шрифт“, завдяки одному ленінградському критику, став за національний український шрифт і справді, не перебільшуючи можна сказати, що дев'ять з кожного десятка графічних обкладинок на Україні так чи інакше джерелом своїм мають Нарбута.

Школа Нарбута при великій кількості його наслідків зовсім не велика. Коли виключити Леся Лозовського, що вражає рано помер і Кирнарського, що перемандрував до північ, Нарбут майже не лишив по собі учнів. І вже зарано можемо сказати про де-яке вичерпання нарбутівської традиції про епігонство. Це, розуміється, не повинно дуже вражати. Поряд з Нарбутом працювали й працюють художники, частково зв'язані з ним спільними симпатіями до рідної школи та до народного мистецтва (Бойчук і його школа, Кричевський, Модзалевський та інші); коли їм не вистачало близку й майстерства, а головне—того органічного зв'язу

Г. Нарбут. Обкладинка до журналу на дві фарби. 1920 року

Леся Лозовський. Обкладинка до творів М. Коцюбинського

собою певну культуру, відповідні історичні традиції; завдяки їм можна з першого ж погляду на книжку, видруковану в Німеччині, відрізнити її від французької або англійської книжки.

Паростки такої культури на Україні були: Київ був тим центром, де років 350 назад задовольнялись майже цілком ті мізерні потреби в книжці, що йшли з тодішньої Росії. І не дивно, що першою спробою було: відновити цю силоміць перервану традицію, усучаснити її.

І от, ледве розірвалися пута, багатий графічний матеріал, що його закопано було по архівах лаврських книгозбірень, слизає на поверхню. До нього додається все колосальне багатство так званого „народного мистецтва“: вишивки, килими, різьба, архітектурні пам'ятники українського бароко і все це стає ґрунтом сучасної української гра-

книжкою, тої незвичайної чутливості до неписаних її законів, про якими були небіжчикові майстри—то це не заважало їм знати не лише „грамотні“, але часом і дуже гарні зразки книжкової графіки.

Поряд з використанням усіх багатств минушини, доки ще бачко, але вже викреслюється й інше: потяг кинути традиції минушини, „усучаснити“ книжкову обкладинку, створити її так, щоб вона цілком відповідала нашій добі. Треба зазначити, що в цьому напрямку більш менш значних досягнень поки нема: ні захоплення конструктивізмом, ні спроби футуристів (у Харкові група „7+3“, в 1918 р. частково небіжчик Боровий) за малими виключеннями не можуть свідчити про значні успіхи в цій галузі. Проте більшого досягла велика кількість художників, що їх мимо різноманітності, поєднує еклектичність, поривання до тих шклянок, куди налить чуже, але добре вино... Ми не кажемо про низку наслідувачів, про тих художників, що „постачають“ обкладинки для видавництв і змагаються будувати до того, щоб книжка, видрукована з малими малюнками в Житомирі, але з поміткою харківською, змогла зійти за „новину“ столичного книжкового ринку.

До згаданої нами групи належать не вони, а ті художники, що роблять справу корисну й потрібну для створення художньої культури, збільшуючи загальний її рівень, переносячи гарні зразки на українську чорноземлю. Ми згадуємо зарахуємо сюди таких цілком різних художників, як напр. київський Олексій з його наслідуванням ксилографії і харківчане Каплан, Маренков, Страхов, Хвостов. Коли для Каплана значний міри властивий потяг до сучасних німецьких зразків (обкладинка до збірника „Вопліте“), то в Маренкова ми знаходимо багато позиченого (виключаючи українські джерела) в Чехоніна. Окремою статтю стоїть Страхов, про мимо значної популярності своєї, не зміг досягти тої висо-

чини, де починається вже дійсне майстерство. Опанувавши тверду лінію і добре орудуючи нею, змігши подати власні елементи в будівлю шрифтів, він у своїх творах майже завжди утворює зраження або надуманості, або зайвої, засушливої „проробленості“: „свободи“ в його малюнках не відчувається...

Наш огляд з цілком зрозумілих причин коротенький і неповний.

Але й зазначеного досить, щоб встановити, що графіка сучасного дня, мимо всієї її різноманітності, є на перевалі, що зараз відбувається збирання сил і звичок, для забезпечення вже в ближньому майбутньому нових і значних досягнень...

... Один з друзів і гарячих прихильників Нарбута—Ф. Ернст—писав про цього, що цей майстер, стоявши біля колиськи пореволюційної української книжки „не дає тільки ілюстрацію чи обкладинку до книжки“, але й „обирає папір, одміряє формат усього видання, точно зазначає площину тексту, місце малюнків...

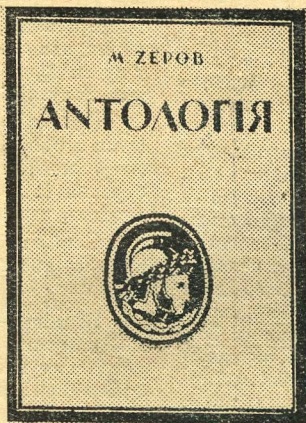
Тоб-то він „організує“, будує кожную сторінку.

Це тісне співробітництво художника з друкарем—неодмінна умова художньої книги“...

На ґрунті цього тісного співробітництва і буде утворено ту українську книжку, що її попередники—роботи сучасних українських графіків і друкарів.

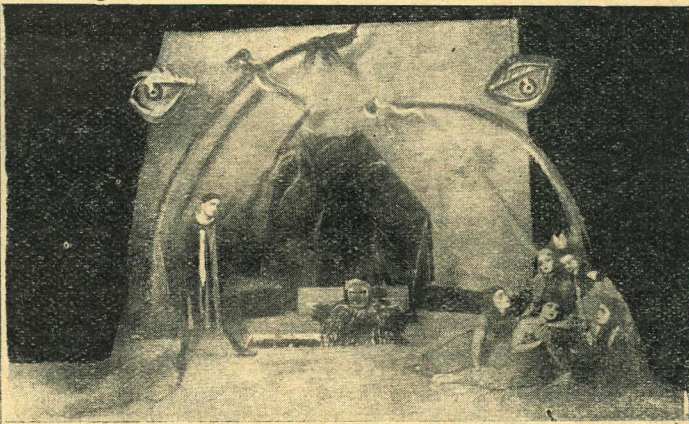
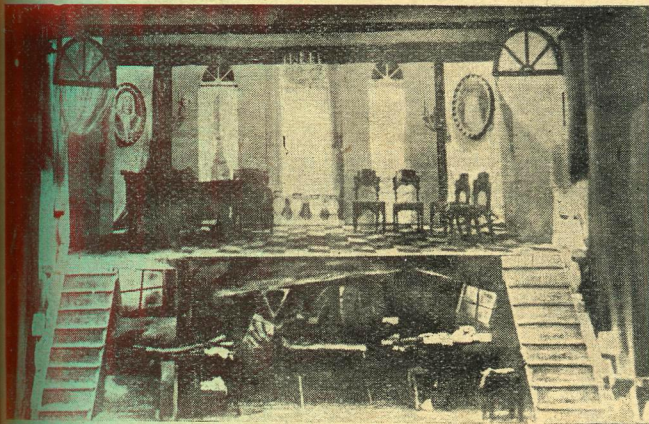
Досягти того рівня, коли кожна книжка, що вийшла з друкарні і знаходить свій шлях до найдавших кутків країни,—чи буде вона популярною книжечкою, чи підручником, чи poradником—буде зроблена майстром книжки (незалежно від того чи має вона ілюстрації чи не має)—ось яке завдання стоїть перед мистецтвом української радянської книжки...

А на підставі вже зробленого можна впевнено сказати, що це завдання буде розв'язано.

Г. Нарбут. Обкладинка до писань М. Зерова

КИЇВСЬКИЙ ДЕРЖТЕАТР ДЛЯ ДІТЕЙ ІМ. ІВ. ФРАНКА

Постановки Київського Держтеатру для дітей: ліворуч—„Недоумок“, праворуч—„Шехерезада“

Київський Держтеатр для дітей ім. Івана Франка існує вже два роки. На початку 1924—25 року його методи роботи, система, репертуар мали дуже невиразний характер і лише цього року театр, перебудувавши свій виробничий план, зробив справжнім театром для дітей.

В той час, як раніш він демонстрував лише п'єси, давав дітям розвагу, починаючи з цього року театр поволі перетворюється на виховничий заклад та на джерело знання для дітей.

Педагогічній роботі в театрі одведено чи не найперше місце. Насамперед театр ставить своїм завданням організувати свого малого глядача, притягти його до участі в житті театру та підпорядкувати педагогічним завданням всі елементи театру: актора, художника, режисера, композитора, то-що. Разом з цим у цьому році театр провів теж дуже важливу реформу—майже весь його репертуар йде українською мовою і він

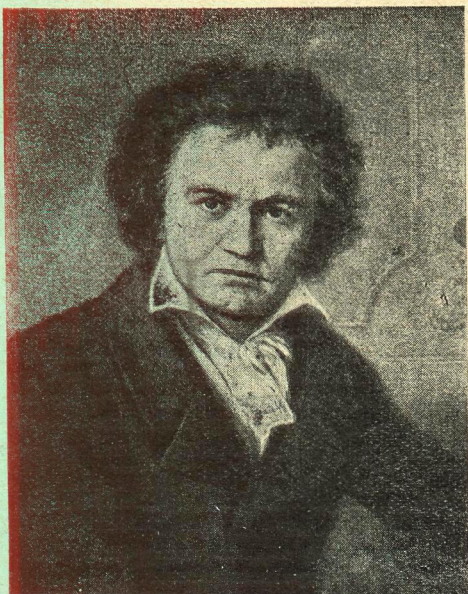
таким чином став провідником української культури серед дитячого населення Київ.

Театр почав сезон п'єсою „По Зорі“; далі в ньому пройшли „Шехерезада“, „Недоумок“ та інш. 15-го березня пройшла п'єса „Сава Чалий“. Репертуар його розраховано так, щоб задовольнити ним і глядача-дитину і глядача-підлітка.

Велику роботу проробив театр у справі зв'язку з глядачем. Він з'організував навколо себе біля 32 тис. дітей київських шкіл та дошкільних установ. Значну участь беруть діти і в різних відділах театру. Одночасно театр прагне до того, щоб вижити з шкіл аматорщину драмгуртків і прищепити дітям художній смак.

Загалом театр прямує до того, щоб стати педагогічним мистецьким закладом для дітей і бути допоміжним джерелом знання для учнів нашої школи.

Б. Сім

Людвиг Бетховен

могутність, простоту та оптимізм бетховенської музики вони підносять на височині ідеалу, негорушного принципу. „На Бетховені музика кінчається“. І коли все ж музика еволюціонує (розвивається), де далі більш відходячи від Бетховена, вони скаржаться, сумують, запевняють, що музика занепадає... Виходить таким робом, що шанування Бетховена цими групами є демонстрація музичної реакції.

Не такий, звичайно, характер має шанування пам'яті Бетховена у нас, в межах Радянського Союзу, хоч і яке воно шире й поважне. Протягом всіх років після революції ми твердо засвоїли соціологічний погляд на художню творчість, а цей погляд не визнає жодних „вічних цінностей“, ідеальної краси та іншої метафізики. Ми маємо Бетховена за відзначне історичне явище, що його успіх стався власне, з класово-ідеологічних причин. Та отже причини ці такі, що Бетховен де в чому цілком співзвучний нашій добі і хоч ми його загалом застосовуємо до минулої музичної культури, проте він все ж нам цілком зрозумілий і має в нашій країні чимале стає коло слухачів. Вага його полягав в його дужій, непохитній, активній волі до життя, що відповідає основним настроям нашого передового суспільства.

Людвиг Ван-Бетховен (1770—1827) творив протягом приблизно 35—40 років. Його творчий період починається зараз же після великої французької революції.

Коли вибухла революція (1789 р.), Бетховену йшов 19-й рік. Це був, хоч і малоосвічений юнак, але з доброю технічно-ремісничою підготовкою. Він народився і жив у Бонні в Німеччині. Уже за цього молодого віку він був видатним серед інших музик оркестру архієпископа боннського, як піаніст, скрипник і композитор. Його творчі дані і тоді вже яскраво позначалися, та цілковитий розквіт Бетховенової творчості припадає на старший вік, на період страшних і фізичних, і моральних мук.

Йому ще не минуло 20 років, як він переїхав до Відня—столиці Австрії, міста високої музичної культури. Це—початок його музичного вдосконалення і кар'єри. Під ті часи Відень був щертв перейнятий відгуками французьких подій. Хоч феодальна аристократія ніби й міцно тримала владу, та проге, вона відчувала близьку свою загибель і хапалася за стару ідеологію.

Бетховен, син виснаженого за піяцтво співака й онука куховара, тобто найсправжній „плебей“ з походження, скоро прибув до Відня, одразу ж посів видатне місце у віденських аристократичних салонах, як піаніст і композитор.

Він—видатний музикант, відомий забезпечений матеріально, мав не тільки багато прихильників свого таланту, а чимало й друзів.

Писав він за тих часів музику переважно для фортепіано (рояль) та ансамблів (кілька інструментів). Він тільки робив ще тоді спроби писати для оркестру, що власне, так його усавило потім. 30-ти років віком, Бетховен починає глухнути. Ця хвороба

Напрочуд одностайне святкування цієї дати всіма країнами вимагає уважної аналізи.

Відсталі групи вбачають у Бетховені представника „високих, вічних ідеалів краси“. Культивує музичну Бетховена, вбачаючи в ній найкраще, що могло дати людство, вони тим самим стають на перешкоді дальшому поступові музики. „Порівняння ду-ху“, психологізм,

де далі гіршає, він вже ледве чує і це так впливає на нього, що він ледве не дійшов самогубства. Та він переміг. Тільки Бетховен став залишатися самотнім і весь поринув у своїй творчості.

Під кінець свого життя Бетховен став остаточно глухим і вже а ніяк не чув того, що творив. Та творчість його завмирала не зважаючи на глухоту. Саме тоді він написав 9-ту симфонію і кілька останніх сонат; тільки йому не довелося вже почути жодної ноти з того, що він написав.

Віденське суспільство, що так прихильно його зустрічало і так щиро вітало на початку кар'єри Бетховена, помало прололо, а далі й зовсім забуло його. Бетховен помер 27 березня 1827 року „почесною знаменитістю“, що до нього, людини, власне, всім було байдуже.

Соціальна путь Бетховена стільки явна, що з неї і слід починати викладати марксистську точку погляду на музику.

Бетховен—перший представник класу революційної буржуазії в музиці наприкінці XVIII століття—буржуазія перемогла феодальну класу, що вже доходила кінця, і дала низку представників своєї ідеології в мистецтві, літературі й житті. Соціальна фонія Бетховена вперше відбили в музиці величній соціальній події.

Оце те, що ріднить наше революційне суспільство з генієм Бетховена. Ось у чім його співзвучність нам.

Для західної Європи Бетховен і досі—пристаніще акиміму і консерватизму в музиці. Для нас він суцільний соціальний тип, явище суспільної молодости, здоров'я, достатку. З усього музичного минулого—Бетховен чи не найближчий до своєї соціальної ідеології і тому ми так шануємо його пам'ять.

Проф. А. Альшванг

Будинок в Бонні, де народився Бетховен

А ТАКА

Що-ранку восьмиміліонний Нью-Йорк збирає в себе ще біля 15-ти мільонів чоловіка з пригородів.

Ще зраня вулицями та завулками лижуть струмками маси робітників, що йдуть на фабрики та заводи. Чоловіки й жінки різного віку, різних націй, з вузликами та кошиками в руках, поспішають на довгий заклик гудків. Парубки й дівчата, сонні і часом невміті, поспішають до заводської брами, що закриється за ними аж пізнього вечора.

На дві години пізніше вулицями суне зовсім інша юрба. Задумано йдуть діловиті клерки, біжать чепурули-друкарщиці, проїждять у блискучих лакованих фордах власники контор та підприємств. Відкриваються крамниці і живчик міста починає битись до пізньої ночі...

Ранком Нью-Йорк стає наче та комашиниця. На кожному шматочкові землі, придатній до руху, завжди юрба. Пішоходи чорніють від людської маси. Опівдня будинки нагадують шумливі вулики, але рух не зменшується. На зміну пішим приїждять машини. Автобуси, трамваї, автомобілі, мотоцикли, велосипеди, — довгими перегами безупинною стрічкою біжать маленьким бруком, відзеркалюючись у мокром від ранкової поливки асфальті і моментально зупиняючись, як тільки махне палицею полісмен, що велично стоїть на розі вулиці. Тоді рух авт на одну мить завмирає, публіка переходить вулицю й стрічка знову починає сунути в різні боки.

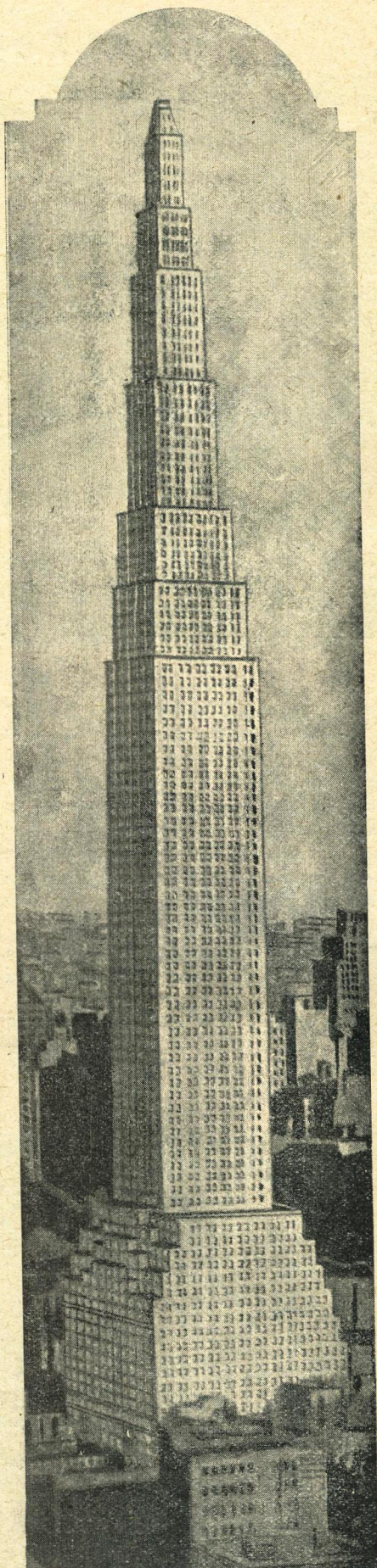
В Нью-Йорку стає тісно й ця тіснота приводить до нестачі житлової площі. При величезних просторах, що має це місто, оселяватись на його окраїнах немає часу: надто багато часу бере переїзд до центру.

Житлова криза в цьому світовому місті зростає що-дня й що-години. Усунути її стало бойовим завданням для американських архітектів. Але що ж подіяти, коли в центрі міста нема вільного шматка землі.

Лишався один вихід. Коли не можна було будуватися в широчінь, то можна було перейти до побудовань у височінь. І ось у 1914 році в Нью-Йорці виріс найбільший будинок у світі — Вульвортівський хмарошкреб. Цей велетень, побудований увесь з бетону та сталі, — справжнє диво будівельного мистецтва. 55 поверхів, чудові помешкання, ліфти, власне кіно, ресторани, контори та установи, одне слово — справжнє маленьке місто! За першим хмарошкребом виросла низка інших.

Сміливість американських будівників не обмежилася цим велетнем.

В Нью-Йорку виріс цілий квартал таких „бетонних коробів“, що підносять

Проект нового хмарошкреба „Ларкін-Тоуера“ в Нью-Йорку

НЕБА

свої струнки стіни до неба. Та чи могла нинішня американська техніка помириться з тим, що будинок на 55 поверхів буде найбільший своєю височиною?

Ні, Вульвортівський хмарошкреб має поступитися пальмою першенства перед новими велетнем — Ларкін Тоуером, що незабаром почне будуватися.

Це буде найвищий хмарошкреб не тільки в Нью-Йорку, а й у всьому світі.

110 поверхів, гора з сталі, цегли, бетону та шкла.

В Ларкін-Тоуері мешкатиме понад 50.000 чоловіка. Помешкання для них влаштовано здебільшого в горішніх поверхах хмарошкребу.

В нижніх же поверхах розмістяться контори, театри, магазини, кіна та різні установи.

В цьому хмарошкребі влаштовано буде величезні склади, устатковано ресторани та циркульні; в підвальному помешканні міститиметься електрична станція та лазні.

Сходів у цьому велетні не буде. Їх заступлять 32 ліфти.

Вихідні двері прироблено буде з вулиці і це забезпечить необмежений рух публіки навіть у моменти масового напливу її в години відкриття та закриття установ.

Будинок матиме автоматичну пошту і свою власну радіостанцію.

Кожен бік будинку сягатиме на чверть милі, а височінь його складатиме 1208 футів, тобто він на 416 футів буде вищий за Вульвортівський хмарошкреб. Солідною здається й сума, асигнована на побудову — 12.500.000 доларів. Але чи вистачить цього — ще невідомо.

Сміливі янки готують нову атаку на небо. Гарячково скуповується забудовані ділянки на знесення.

Складаються величезні паї, гуртуються біржові махлярі...

Та й „Ларкін Тоуер“ — це ще не ідея „високого“ будівництва.

Ходять чутки, що складаються проекти нового, ще вищого хмарошкреба.

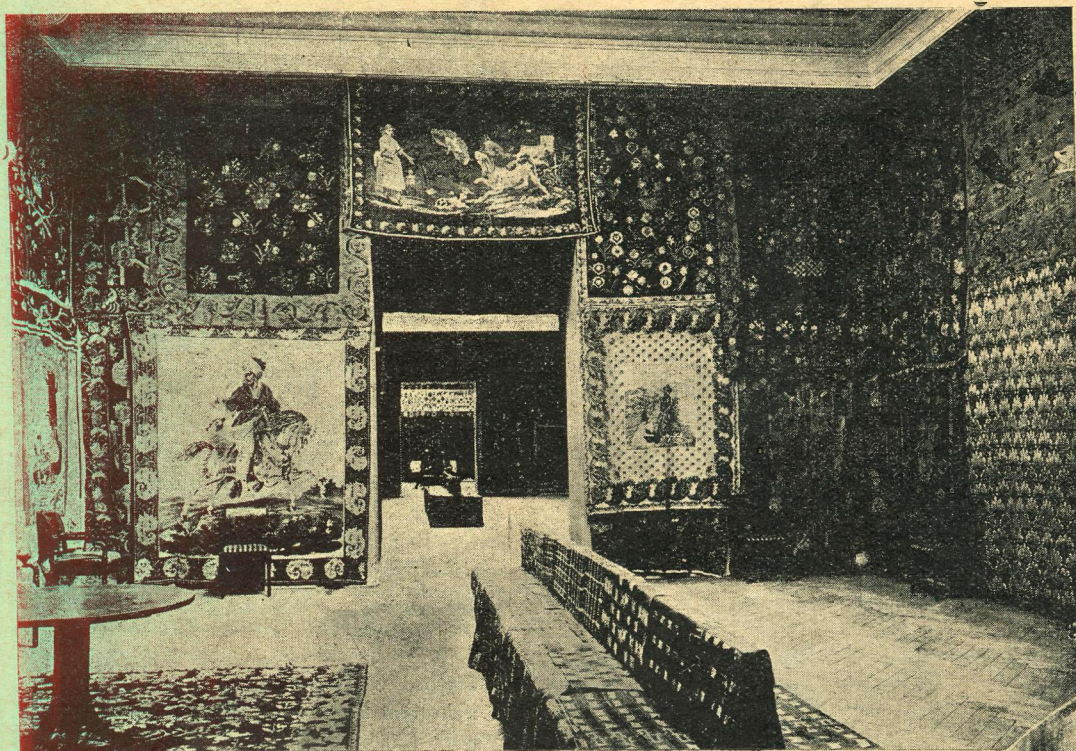
Правда цьому, чи ні, поки це неважно, але характерно.

Повітряні ділянки дають, очевидно, далеко більше можливостей, ніж земні, а все інше залежить від сміливості американських інженерів...

Але... зростають хмарошкреби в шикарних кварталах, горять тисячами вогнів, а окраїни як були в бруді, так і лишаються.

Нью-Йорк ліквідує житлову кризу виключно в інтересах буржуазії, а про робітників йому й за ухом не свербить.

П. Біляєв

Але минули тяжкі часи, кипить життя, знову і тепер без кінця проходять через музеї.

Музей має в собі такі історичні мистецтва, художній, художничі рукописи та стародруків.

Брак помешкання не дає. Музей змушений робити свої фонди і за браком помешкання влаштовано виставку українського народу збірки експонатів музею, яка досягає близько 800 штук.

Музей переховує пам'яті. Почавши від найдавнішої в історії відділі і кінчаючи твором історичним відділі музею. Він в народів, що мешкали на нашій

КИЇВІ, там де вулиця Революції починає круто підійматися на гору в Липки, залишивши галасливий Хрещатик, трохи осторонь у надзвичайно мальовничому місці стоїть величний будинок Всеукраїнського Історичного Музею ім. Шевченка. Широкий і довгий кам'яний східці ніби до якогось Акрополю ведуть до цього монументального, збудованого в греко-дорійському стилі будинку з важкими колонами. Дві величезні камінні постаті левів з боків східців пропускають вас у цей храм культури, в будинок, що переховує найбільшу й найціннішу збірку пам'яток української старовини.

Музей цей ще не старий, він почав своє існування з початком нашого віку, а гляньте на його збірки! Цей досить великий будинок не може вмістити й частини тих експонатів, що є в музеї.

В часи горожанської війни музей зазнав немало лиха. Він був і заохолоджений зимою, через його скляні дахи бігла вода просто на експонати, і т. д. Та й за таких умов не покидали своїєї праці віддані музейні робітники.

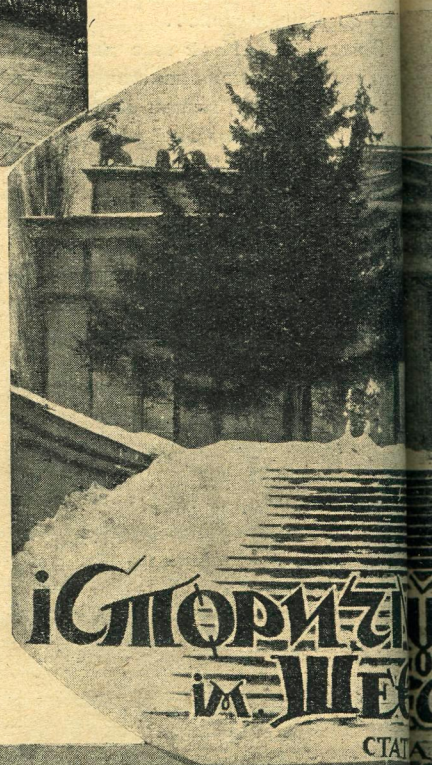
З історією цього музею тісно зв'язане ім'я покійного академіка Миколи Біляшівського, що помер лише рік тому. Його зусиллями та під його керівництвом було створено цей музей. Зумів небижчик і підібрати собі відповідний склад помішників, що вкупі зі своїм керівником винесли на собі всю величезну й відповідальну роботу будівництва цього культурного осередку.

Вгорі ліворуч: Всеукраїнський музей ім. Шевченка в Києві має єдину на всю Україну збірку килимів.

Року 1926 музеєм було влаштовано надзвичайно цікаву виставку цих килимів. На нашій фотографії — загальний вигляд виставки.

Внизу ліворуч: Збірка малюнків та портретів Т. Г. Шевченка. Музей зібрав значну кількість таких малюнків.

На нашій фотографії, крім горішнього ряду, малюнки Т. Г. Шевченка.

і в цьому будинку музею знову
о історії, як і окремі відвідувачі,
прослідують.

Відділ історико-побутовий, народнього
князя київського, старого Києва,
весь.

не слід роботу всіх відділів.
історичних збірок, що переховуються в
канаві експонуватись. Так було
Тисячу межигірського фаянсу,
традиції Нарбута. Щоб уявити собі
життя українських килимів музею

київських часів до нашого часу.
знаменна Україні—в археологічній
нашого часу Нарбута—в
має все довголітнє життя всіх тих
країни народу, що створив ці

коштовні скарби протягом довгої своєї історії. Тут зібрано пам'ятки всіх діб нашої історії в творах матеріальної та мистецької культури. І кожен відділ музею має величезної ваги пам'ятки. Досить звернути увагу на хоч би на збірку малярських творів Шевченка, щоб стало це ясным. І так у кожному відділі. Цей музей—найкращий на Україні і що до складу найбільш удосконалених та кваліфікованих музейних робітників. Музей провадить широку музейно-організаційну роботу всеукраїнського масштабу, налагодивши постійний зв'язок та стосунки з усіма визначними музеями УСРР. Музей випустив низку дуже цінних спеціальних видань. Своїми збірками музей служить базою, де студіюють українське мистецтво фахівці—дослідники. Музей, нарешті, служить для широкого ознайомлення мас, що відвідують його дуже густо. Так менш як за рік музей одвідало 573 великих організованих екскурсій загалом до 20.000 чоловіка, а скільки ж відвідує музей громадян по-одиноці?

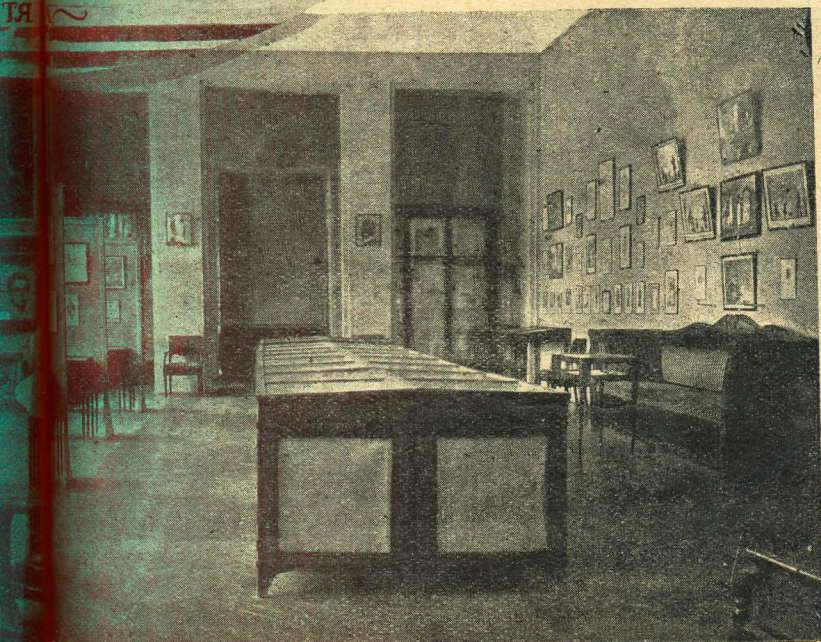
Тільки після революції наші музеї мали змогу справді у всю широчінь розвинути свою роботу, щоб відіграти величезну роль для підняття культурного рівня Радянської України.

Пильність законів музейного будівництва, що її покладено в основу цього музею, величезні й цінні збірки дають право Всеукраїнський Історичний Музей ім. Шевченка вважати за цілком європейський музей навіть у цім вигляді, як він перебуває за браком відповідної площі помешкання зараз. Коли ж, збудований лише частково, нинішній будинок буде добудовано, коли всі збірки музею буде виставлено, тоді цей музей стане найвидатнішою художньо-культурною установою південно-східної Європи.

Вгорі праворуч: Археологічний відділ музею ім. Шевченка, один з великих відділів у цьому музеї, що увесь час поповнюється новими експонатами і має дуже рідкі цікаві матеріали величезного наукового значіння.

Посередині: Вхід до музею. Цей великий будинок стоїть у Києві в дуже мальовничому місці.

Внизу праворуч: Виставка творів славетного українського графіка Георгія Нарбута. Ця виставка, єдина на весь СРСР, де було зібрано багато нових неопублікованих матеріалів і робіт нашого графіка.

Александр Вольт, італійський фізик кінця 18 століття. Він перший відкрив електричні явища, що згодом були ближче вивчені його учнем Гальвані і названі „гальванічними явищами“. Відкриття Волта дало початок новій галузі техніки, що під назвою „електротехніки“ досягла зараз свого найвищого розвитку. Недавно минуло 100 років з дня його смерті. Праворуч — його могила в м. Комо (Італія)

Оповідання **ДРУГ** Л. Кардиналовської

Він силував свої ноги йти, як суворий господар ударом батога змушує бігти замореного коня. Ноги ступали непевно, сковзались у росяній траві, спотикались об каміння. Чоловік казав собі: „Треба йти, скоріше, скоріше треба йти“. І йшов, стискаючи зуби, майже біг без шляху, крізь чагарник у гущавину лісу. Комір його сорочки був розстібнутий і він часто торкався рукою до грудей, відчуваючи під долоною хворобливий стук серця. Він ростирив те місце пучками, бажаючи зменшити біль. Він казав „тихше“, але серце не корилося його волі, і шалена пульсація крові дзвінком гудінням сповнювала цілу його істоту. Впоперек лоба билася набрякла жила, ніздрі, роздуваючись, хагали надто мало повітря.

Чоловік задихався.

Хитаючись він притулився до дерева і, миттю знепритомнівши, сковзався уздовж стовбура на землю і захолюнув у незручній позі.

Його права рука була відкинута і мізинець цієї руки ліг саме біля входу в маленьку нору, скинувши туди кілька грудочок землі. Кучеряві мітлиці трави заворушилися і визирнула тупа мордочка ящірки. Металевого блиску очі впилися в мізинець з неохайно довгим нігтем у траурній облямівці. Але мізинець був нерухомий і тому не страшний. Ящірка виповзла зовсім, обминула палець і росташувалася поруч на рівному камінчику.

Людина дихала хрипло, майже зі стоїном. В прозорій тиші звук цього подиху лунав далеко. І від нього, як від каміння, кинутого в воду, біжать кругами хвилі, побігла лісом цікавість, сторожкість і острах. Прислухалися, поводили вухами чутлі мешканці нір і кущів. Вевірка, пушиста як жовта кульбаба, цікаво перекилася з гілки, глянула на знепритомнілу під корінням людину. Упевнившись, що боятися нема чого, звірятко заходилося гризти соснову шишку. Дощем полетіло на землю

лушпиння, обсипаючи одягу чоловіка, заплуталося в волосся, прилипло до чола... І від цього дотику чоловік скочив раптово і рвучко, відчувши смертельний удар у скроню. Він судорожно притиснув руку до рани, але пучки намацали лише сухе лушпиння. Тоді чоловік, остаточно очунявши, усміхнувся.

В голові дзвеніло і земля коливалася під ним як чардак пароплава, та все життя всміхалося з високої синяви і іскрилося в вохкій траві.

Одну мить чоловік стояв і прислухався. Потім для чогось хапливо застібаючи коміра, трівожно покрутив головою і швидко рушив вперед. Через кілька кроків він зупинився, повернув ліворуч, а потім знову передумавши, звернув управо.

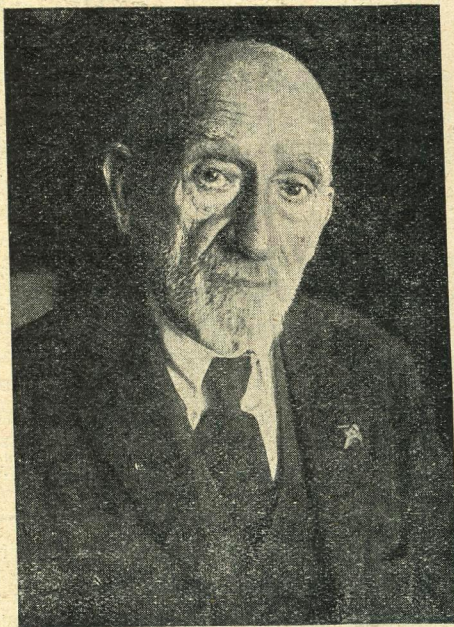
Певного напрямку він не знав. У писці говорилося про луг, неглибокий струмок і хатину на березі, де був надійний захисток. Інстинкт переслідуваної тварини керував ним.

За плечима був здогін. Він знав, що здогін мав бути неодмінно. Адже імя Ерн, його ім'я, з жахливими епітетами вбивці, терориста, революціонера — майже місяць згадувалося по газетах, по тривав ганебний суд. Його берегли, не дозволяли дорожити. Його ім'я було б записано поруч імен тих, що „знесливали батьківщину“. Це була велика пошана, але Ерн був молодий і хотів іще жити й боротися.

Вперто продирався він крізь кущі, дряпаючи обличчя і руки та гадаючи, що певно шанс урятуватися невеликий, проте він в, як що шлях його не помилковий. Ерн чув далекий стукіт, що безперечно був стуком копит об землю. А ці згуки то долітали дунком, то майже

билися. Очевидно, здогін метушився, не знаходячи справжнього сліду. Ерн відчув деяке полегшення.

Він ішов та йшов, напружено вдихаючись уперед, туди де в золотавому просвітку міг бути луг, струмок і... порятунку

Густав Інар. Учасник Паризької Комуні 1871 року, тепер живе в Москві

Просвіток, розширюючись, уже вилискував синявою і стало ясно, що йде він правильно.

Ерн зупинився на хвилину звести дух від гострої радості, що охопила його... і зразу ж цілком виразно почув удари копит. Ідучи, він загубив нитку цих згуків і тепер зовсім близько чув тупіт та ще один звук—високий і тонкий, що переливаючись, звивався вгору. Ерн похитнувся, наче гублячи під ногами підпору, роззявленим ротом задихнувшись піймав повітря і підкинувши руки, побіг.

Але бігти він не міг. У роспачу відчував він, як серце зростає й важніше в його грудях, заповнюючи все тіло та страшними ударами загрожуючи знову повалити його.

— Біжи — наказує Ерн і біжить, розмахуючи руками, як підбитими крилами, туди, де попереду — луг, струмок і порятунк. Так... ось він. Ерн бачить узлісся, залите сонцем і ромашками, перетнуте сліпучим лезом струмка.

Перед ним, під ногами, повалене дерево. — Плигай — каже Ерн і... падає обличчям униз.

Через кілька секунд, зібравши залишки сил, працюючи ліктями та коліннями, Ерн вповз у куці між поваленим стовбуром і могутнім корінням дуба. Притиснувши підборіддя до рук він причаївся і чекав. Крізь гілля видно було частину луку і солом'яний дах хатини на тім березі струмка. Згук копит чути, але все ще далеко. Ерн лічить секунди.

Він чує легкий шелест і хруск і на узлісся вискакує звір з чорною короткою й блискучою вовною. Це чудовий собака—слідець. Він водить ухами і, пригнувши голову до землі, галопом летить просто до Ерна. Ерн бачить жовті панчохи на його лапах і жовті дятки над бровами. Його пальці впиваються в землю і очі, востро встановлені в собачий лоб, горять такою зненавистю й роспучкою, що, здається, погляд їхній можна відчувати як дотик. За два кроки собака спинився, підвів розумну морду, готовий загавкати, і зустрів погляд людини.

Пес не загавкав. Він наче прикипів, дивлячись в оличчя Ерна, і це обличчя стало інше. Розширені жажом очі звузилися, рот скривився гримасою півусмішки.

Ерн дивився на собаку, пригадуючи чорне дурне цуценя, у кого одне вухо з чудної примхи його колишнього власника було одрубане, а друге задержувало стирчало вгору. Сумнівів не могло бути. Цей одновухий пес був украдений у нього півроку тому його молодий собака. Ерн тихенько свиснув і простяг руку до собачої морди. Гарячий язик лизнув його пальці.

— Біжи, Мікі — благаючи сказав Ерн. Потім згадавши науку муштрування, він показав рукою праворуч і тоном наказу повторив: — Мікі, ату!

Мікі прищулив вухо, стрибнув і погнав у ліс. Ерн думав виграти кілька хвилин, потрібних, щоб перебігти взлісся до рятівничої хатини. Мікі цим манером мав одвести здогін. Жандарі гнали за ним по п'ятах. Ерн бачив поліційні мундири і змилені коней, що промайнули повз нього. Коли вони були досить далеко, Ерн розсунув куці, висунувся і завмер.

Просто на нього повільно їхав верхівець. Він одразу спинив коня і тоді зовсім близько Ерн, сподіваючись найгіршого, побачив раптом обличчя знайоме й близьке, загублене в спогадах дитинства, обличчя Лоріка.

— Чорт! — сказав Ерн, стримуючи тремтіння голосу та силкуючись всміхнутися. — Два други заразом! Доля прихильна до мене, Лорік.

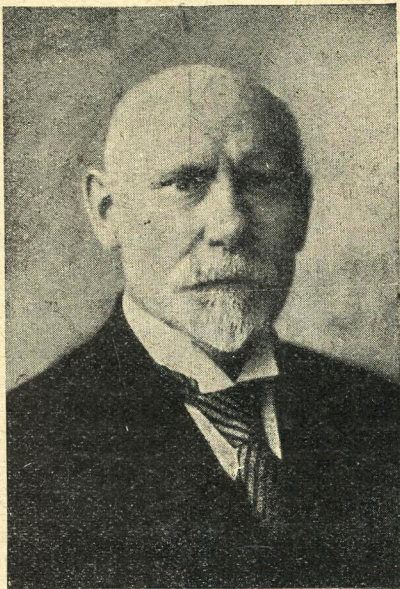
Він визволився з цупкого гілля і підвівся на ноги.

— Богом свідчу, я не хотів цього, — зазначаючи промовив Лорік. — Я їхав увесь час позаду.

Ерн осміхаючись простягав йому руки, але зразу осікся...

— Невже...

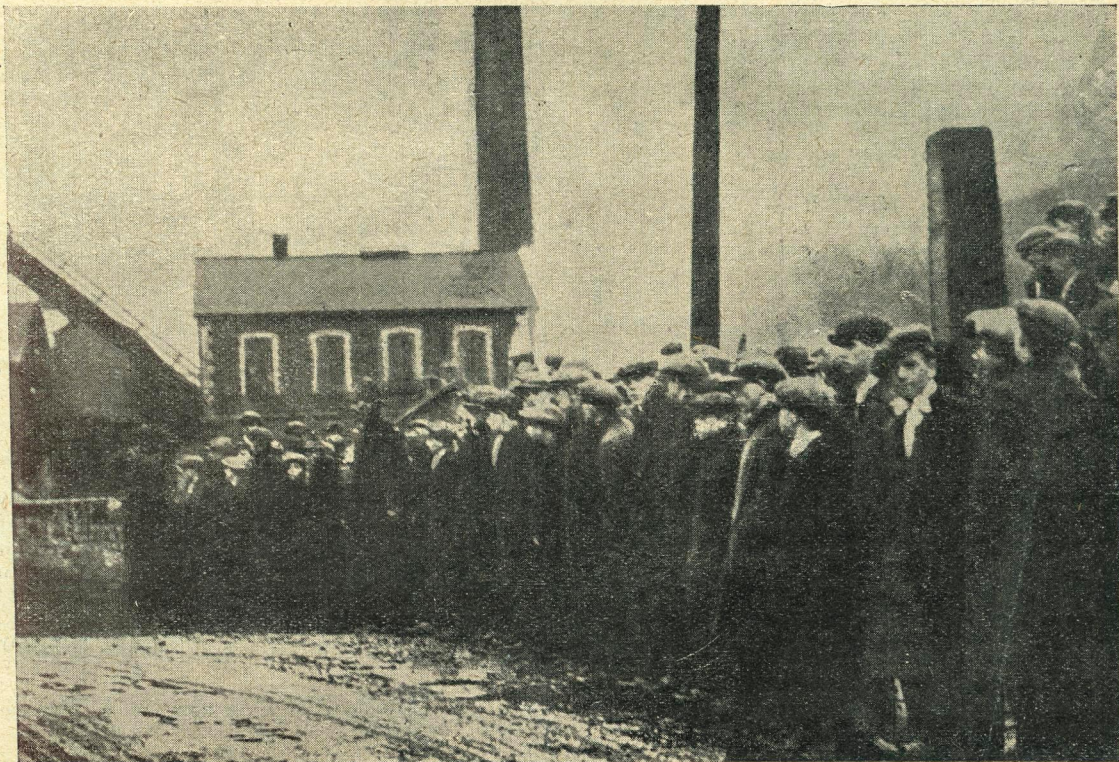
— Обов'язок — прошепотів Лорік, притиснувши до зблідлих уст поліційного свищика.

Я. Х. Чаксте, незмінний президент Латвії з травня 1920 р. Помер в березні с. р.

КАТАСТРОФА В АНГЛІЙСЬКИХ КОПАЛЬНЯХ

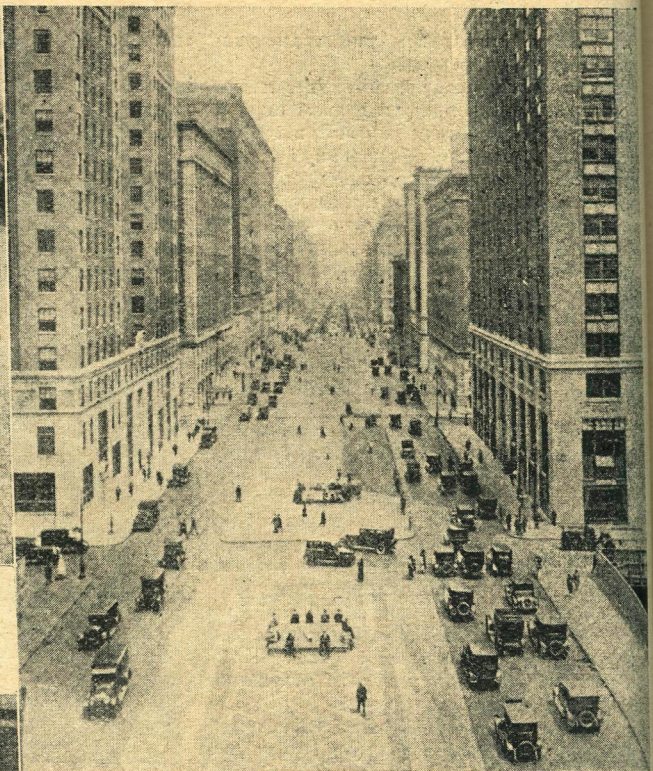
Нещодавно трапився катастрофічний обвал в англійських копальнях. Бо буржуазія, власники копалень, зовсім не дбають про охорону праці робітників. Під час цієї катастрофи загинуло біля 70 чоловік шахтарів. На фотографії робітники чекають відомостей про засинаних товаришів.

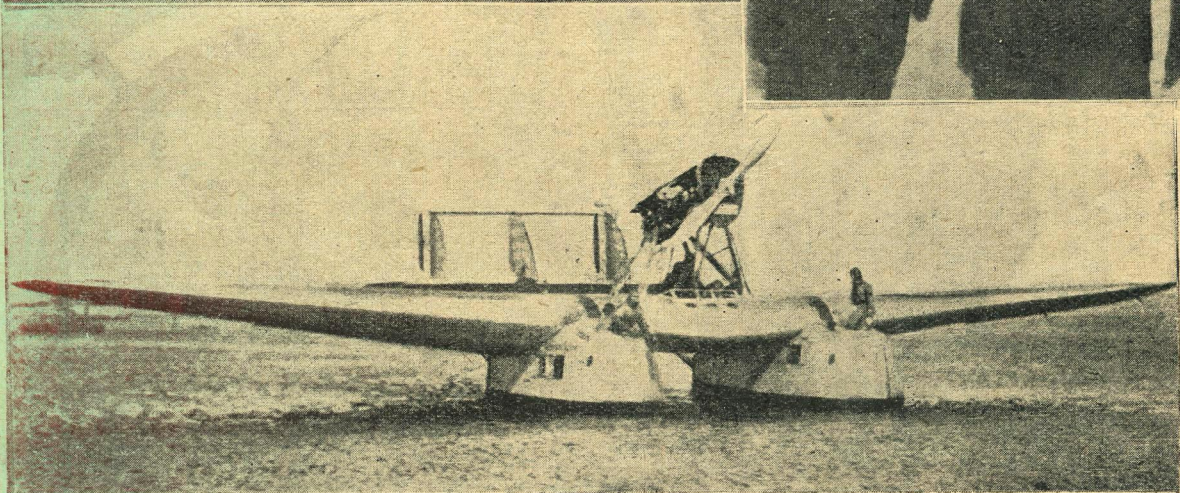
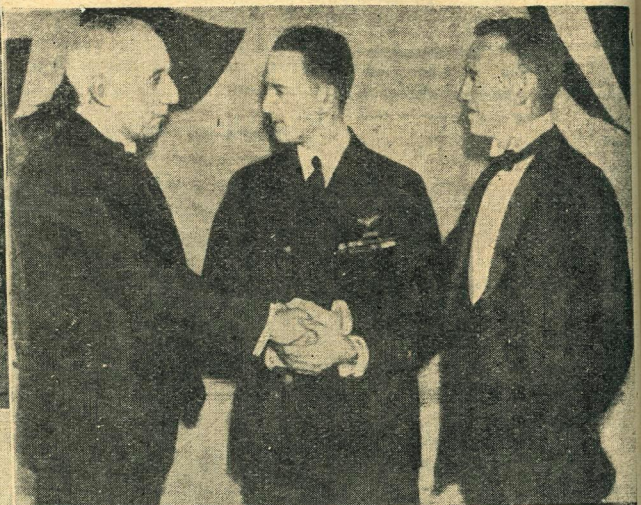
ВСЕСВІТНЯ ІЛЮСТРАЦІЯ

Жандарм з армії білогвардійця Сун-Чуан-Фана веде хінського революціонера-робітника на смертну кару через одрубання голови

Вулиця тисячі мільйонерів у Нью-Йорку—Парк Евно. Підраховано, що цей невеличкий куточок столиці світового капіталу витрачає щороку близько 700 мільйонів карбованців

Вгорі ліворуч—салдати білогвардійця Сун-Чуан-Фана забезпечують англійські концесії в Шанхаю від повстання в хінській частині міста.

Внизу—п'ятий перелет Атлантичного океана виконав маркіз де Пінедо на аероплані Савойя з двома моторами по 500 кінських сил. 8-го лютого він знявся з Ляго Маджіоре, 22-го досяг Зеленого Рогу в Африці і того ж дня прибув до Порт Наталю в Бразилії, покривши 1750 миль за день

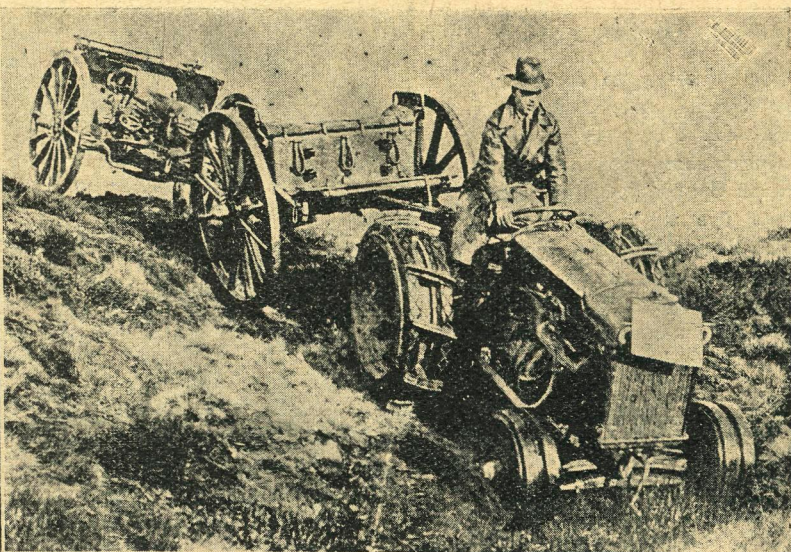
Довга суперечка поміж Амундсеном, Ельсвортом та Бірдом про те, хто з них власне відкрив північний полюс, закінчилася. Вони помирилися заснувавши північну Лігу для дальших досліджень. На фотографії момент помирени між згаданими полярними мандрівниками.

ПРО ВСЕ ПОТРОХУ

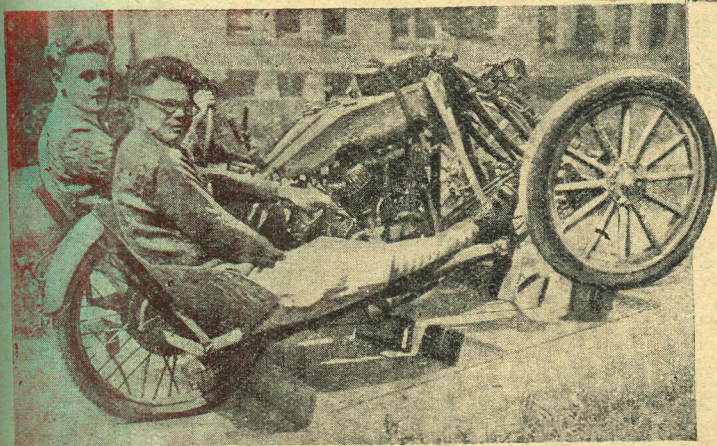
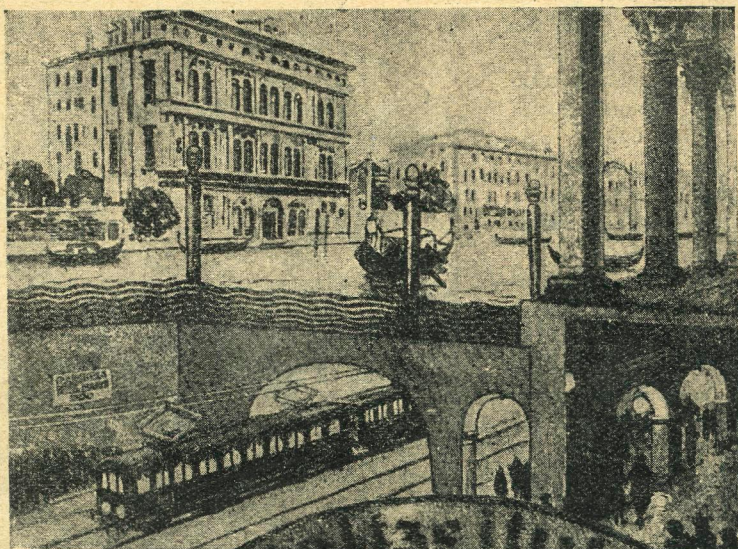

Канадський мисливець в одязі з твердої шкіри з густо набитими стальними цвяхами. Найкраща безпека проти вовків, ведмедів і т. д.

Італійські інженери виробили проєкта метрополітена під каналами Венеції. На малюнкові план метрополітена під водою.

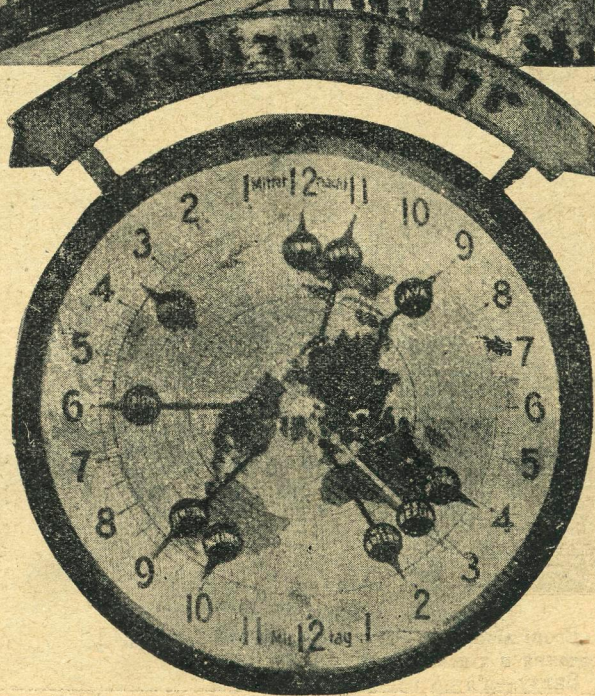

Новий Фордзон демонструється перед офіцерською комісією Йоркшира й Дургема в Англії замість коней в артилерії

Два студенти Канзаського університету (північ Америка) збудували автомобіля, що ним можна їздити на сідцях

На головному Берлінському вокзалі встановлено годинника з десятима стрілками, що вказують час головних пунктів земної кулі

ПОЗБАВЛЕНІ ЖИТТЯ

Стаття О. Б.

З прибудною собакою та прибудною милою, що готувала їсти і стежила за хатнім господарством, доживав віку старий Ерміла. Двадцять довгих років був він за нічного сторожа, 20 довгих років що-вечора чіпляв собі на груди свою бляшку сторожа, плентався до „свого“ конфексіону, оглядав уважно замки і сідав на ящику біля вітрини.

Так минали за днями дні. Забув Ерміла, яке місто вдень — лише влітку, коли довшали дні де-кілька годин міг він стежити за його життям. Вдень Ерміла спав. Ящик, вітрина з воцанною жінкою, замки важкі на дверях крамниці та темна конура в підвалі — ось все, що заповнювало його життя, і тому так здивувався він, коли замість ляльки в шовках у вітрині з'явився молодий бравий офіцер у військовому захисному вбранні, а бруком вулиці поволі рухалась юрба з національними прапорами, з портретом Миколи II та образами. Нічого не розумів Ерміла, не зрозумів і чому збили з нього картуза,

чому безліч картозів та капелюхів летіло вгору, і навіть чомусь радів.

Події не докучувались до нього й останнім довідався він про війну.

Та війна бумдесь далеко, вона не змінила Ермілиного життя, ніяк не вплинула на нього і тільки якась військова частина, що важко й чітко ступала вулицею, товариші та манекен у вітрині нагадували йому про неї. Так було аж

доки не надбав Ерміла Ясеня, замерзлого, голодного, зацькованого штиками Ясеня, що знайшов собі непевний притулок на горіщі того будинку, де жив Ерміла.

Ясень багато чув про місто і пішов до нього шукати заробітків. Та не так то легко було дістати роботу і Ясень добровільно пішов служити в армію. Збила з пантелику об'ява — дозвола, що закликала до армії охочих. Ясень опинився на фронті. Не любили його товариші за те, що він був „добровільцем“ і одного разу викинули його з хатини, де зібралися вони відогрітися. Поволі усвідомлював Ясень події, поволі починав розуміти жах бойні.

Те, що його викинули з хати, як щось непотрібне, розіграло оболонку флегматичності —

І гromовиця надійшла. Надійшов лютий 1917 року — гримнула революція.

Пішов від Ерміла Ясень, а з ним і його мила. Тоскно було Ермілі. Прийшов якось Ясень з юрбою людей, понакладав якось печатки на двері крамниці й сказав Ермілі, щоб продовжував вартувати.

Не розумів Ерміла, та все-ж не кидав ящика біля вітрини. Аж одного разу підійшла хазяйка крамниці. Байдуже глянув на неї Ерміла, а вона зітхала: „Все пограбували... Чого сидиш тут?“ — Закипіла злість. Взяв за плечі й пхнув у рів, де валялась обдерта лялька з вітрини, а сам пішов вулицею: не вернувся до ящика, до вітрини. Наче тінь посувався він у напрямку міського саду, де вперше чув гарячі слова промовця, що розмовляв словами й розуміннями Ерміли, що говорив про життя таких як Ерміла.

Але він не дійшов до того місця. Спалахнув вогник десь під дахом одного з будинків і Ерміла простягся на землі.

прокинулась злоба і він утік з фронту.

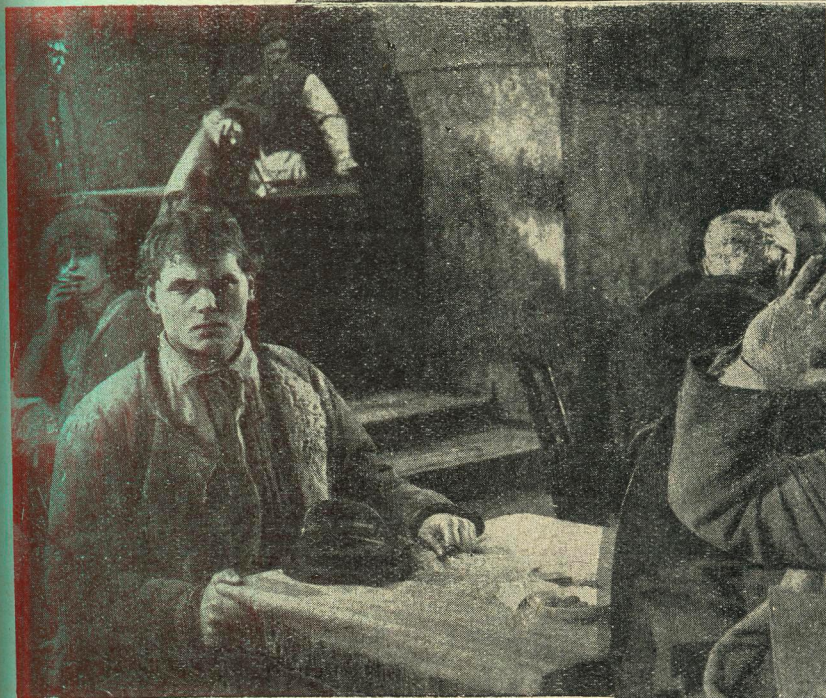
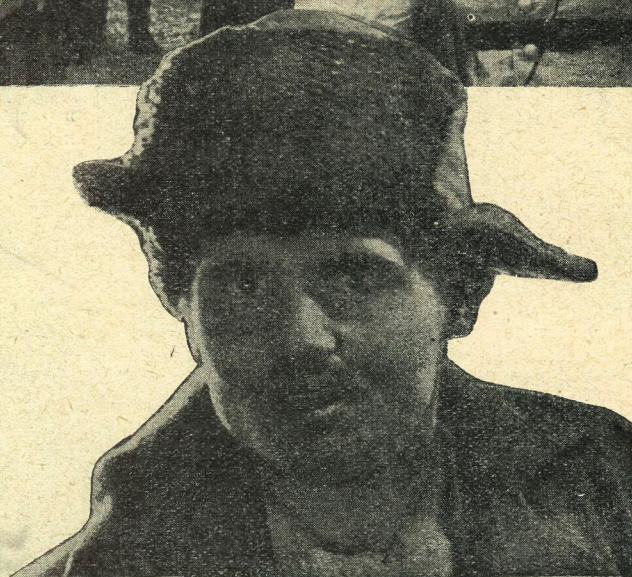
Та не легко було йому знайти собі притулок — він був дезертиром.

І тому мусив ховатись по горіщах.

Росли хвости чері біля крамниць.

Частіше й частіше перед самим носом у голодного обивателя зачинялися двері.

Так було й сьогодні. Та черга не розійшлась.

Цей фільм ставить на Ялтинській кінофабриці за сценарієм Волжіна і Гончарського режисер Балюзек (постановщик „Гамбургу“).

Оператор — Кюн. Участь беруть артисти Няtko, Гончаров, Арбенін та інш.

Не допомогла загроза поліцаїв і натовп висадив деєрі крамниці. Одну за другою викочували жінки бочки з гаром.

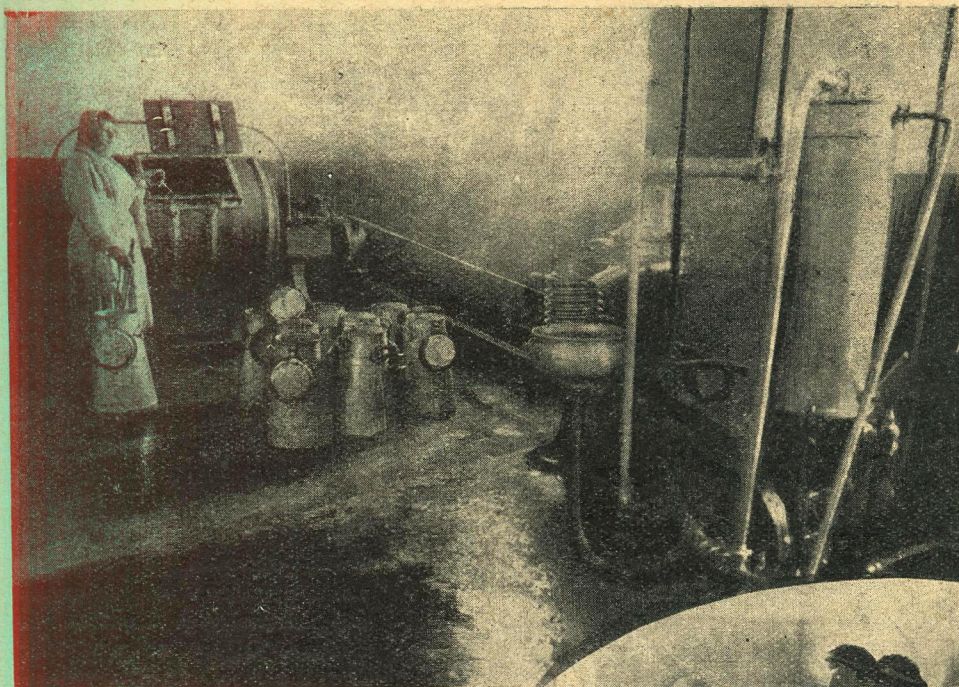
А в міському саду йшов мітинг.

Уважно слухав і Ерміла, що також приплентався сюди, слухав і Ясень, що за кілька часу сам, не знаючи як, опинився на дереві й почав говорити.

Непокоїлось місто.

Не було чим дихати.

Ось—ось здавалось гримне гromовиця.

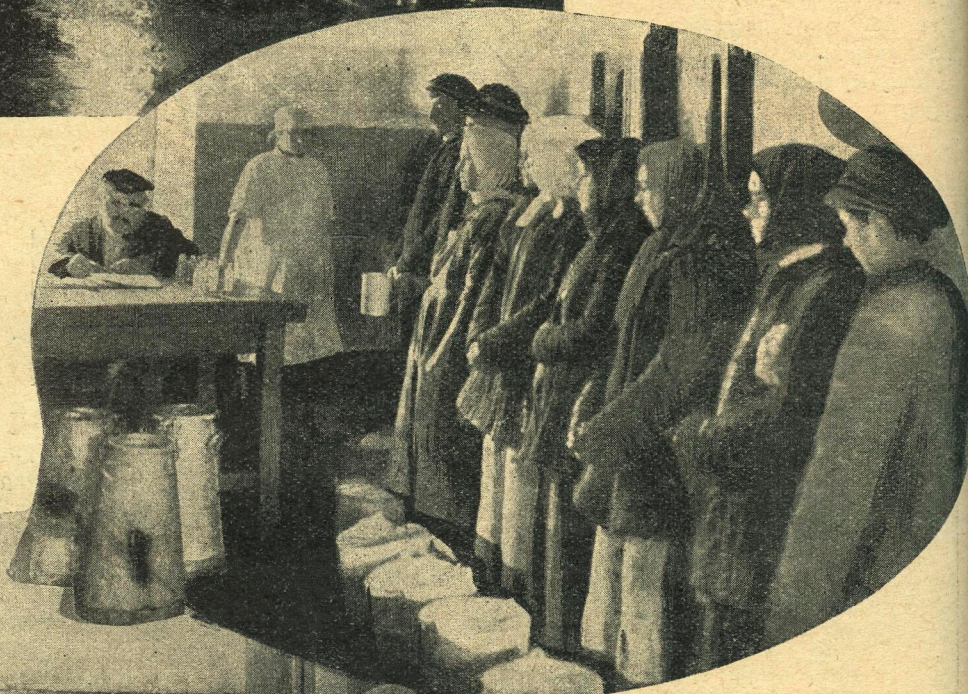

Переробка молока на сепараторі

МОЛОЧАРСТВО РОЗВИВАЄТЬСЯ

Розвиток молочарської кооперації на Україні протягом останніх років пішов хутким темпом.

В 1926 році на Україні працювало вже 530 кооперативних заводів для перероблювання продук-

Селяне здають молоко в молочарське товариство

Прийняте молоко виважують

тів молочарства і було перероблено 9 міл. пудів молочної сировини.

Біжучого року мають переробити до 14 міл. пудів молока.

Виходить, що вже цього року оперативна продукція масла охопить до 40% всіх товарних зайвин селянського молока, а за п'ятилітнім планом товарні зайвини використовуватимуться в кооперативах цілком.

Селянські господарства здають молоко на завод у кредит, розраховуючись щомісячно або що два тижні.

Збут переробленої продукції проводиться на комісійних засадах через молочарський союз даного району.

Мелітопольщина, Зінов'ївщина та Коростенщина — райони, що їх найбільше розвинуто кооперативну продукцію масла.

Крім того дуже поширено сироварство — в Миколаївським, Криворізьким та Херсонським районах.

Останній час спостерігається дужий ріс у розвитку молочарської кооперації на Полтавщині та Дніпропетровщині.

Заводи обслуговуються виключно кваліфікованими майстрами.

По багатьох заводах запроваджено пастеризацію молока та вершків.

Цього року зза кордону мають привезти 100 нових пастеризаторів.

Молочарська кооперація гадає збудувати 4 великих центральних молочарні для постачання міського населення.

Крім того, біжучого року буде збудовано десять механічних заводів, устаткованих за останнім словом техніки.

На рік вони перероблятимуть кожен від 150 до 200 тисяч пудів молока.

Успішний розвиток молочарської кооперації на Україні неминує призведе до утворення в нас нової галузі с.-г. промисловості — молочарської індустрії, як це бачимо в Швейцарії або Голандії.

Н. К. О.

Держдрамтеатр „БЕРЕЗІЛЬ“

Субота 26 березня

КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ

За В. ГЮГО, переклад РИЛЬСЬКОГО.

мелодрама на 5 дій Ставить реж. В. ТЯГНО. Художник В. ШКЛЯІВ
Музика П. КОЗИЦЬКОГО Танки Е. ВІГІЛЬЕВА

Неділя 27-го березня

I. „ГАЙДАМАКИ“

поема на 5 дій, ставить головний режисер театру Народн. артист Респуб. Л. КУРБАС

II. **КОНЦЕРТ КАПЕЛИ ПОЛТАВСЬКИХ БАНДУРИСТІВ**

Вівторок 29-го березня

ЗА ДВОМА ЗАЙЦЯМИ

Вистава в театрі клубу „Металіст“.

Комедія — сатира на 3 дії за СТАРИЦЬКИМ
Ставить реж. В. ВАСИЛЕНКО. Худ. Б. ШКЛЯІВ

Середа 30 березня

„СЕДІ“

(Злива)

п'єса на 4 дії та 6 картин. Режисер В. ІНКІЖІНОВ

Четвер 31 березня

КОРОЛЬ БАВИТЬСЯ

За В. ГЮГО, переклад РИЛЬСЬКОГО

мелодрама на 5 дій Ставить реж. В. ТЯГНО. Муз. П. КОЗИЦЬКО
Танки Е. ВІГІЛЬЕВА Художник В. ШКЛЯІВ

П'ятниця 1-го квітня

„САВА ЧАЛИЙ“

трагедія на 4 дії. Режисер Ф. ЛОПАТИНСЬКИЙ

Початок о 8 год. вечора

Квитки продаються

ДО ВСІХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ ЖУРНАЛУ „ВСЕСВІТ“

КОМУ ТЕРМІН ПЕРЕДПЛАТИ СКІНЧИТЬСЯ на № 13

**НЕ ЗАБУДЬТЕ ПОНОВИТИ ТА ПРОДОВЖИТИ ПЕРЕДПЛАТУ
НА ЖУРНАЛ**

„ВСЕСВІТ“

**КРАЄВИЙ ВІДДІЛ
ВУФКУ**

Харків, Товарна Біржа

ДЕРЖКІНО-ТЕАТРИ ВУФКУ

1-й Ім. Лібкнехта

З 29 березня 3-я серія **МІС-МЕНД** В голов. ролі Ігор-Іллінський

2-й Ім. Комінтерну

З 29 березня **С Ю Р К Ю Ф**

3-й Червоний Маяк

З 29 березня **СУМКА ДИП'КУРЕРА**

4-й Ім. К. Маркса

З 29 березня **ТАРАСТРЯСИЛО**

5-й Ім. Дзержинського

З 29 березня **МІС-МЕНД** В голов. ролі Ігор-Іллінський

6-й „Жовтень“

З 29 березня **АКУЛИ НЮ-ЙОРКУ**

7-й Пролетарій
(Кол. Современный)

З 29 березня **К І Н**

Початок о 6 год. Каси з 5 годин

Попередній продаж квитків у центральній
касі (пл. Тевелева, проти Товарної Біржі)

В
У
Ф
К
У

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ФОТО-КІНО-УПРАВЛІННЯ

В
У
Ф
К
У

:: Найближчий випуск ::
Ялтинської кіно-фабрики

ПОЗБАВЛЕНІ ДНЯ

Великий художній фільм з часів
імперіялістичної та громадян-
ської війни.

Сценарій ВОЛЖІНА
і ГОНЧАРСЬКОГО

Режисер БАЛЮЗЕК ::::

:::: Оператор К Ю Н ::::

В головних ролях арт. арт.
НЯТКО, ГОНЧАРОВ, АРБЕНІН